

ויאמר משה

פרשת "תולדת". ה' כסלו ה'תשפ"א. עלון 111.

מבריקה. "תסתכלו מה יש מתחת למטוס", אמר לכל הנוסעים... כולם השתתקו והביטו עליו בתימהון: "מה יש מתחת למטוס? מים. זה האוקיינוס הגדול!". "לא הבנתם", הוא אמר להם בחיך צופן סוד, "יש מתחתינו אוקיינוס שלם. ומה יש באוקיינוס? דגים! אתם יודעים כמה דגים יש שם? מיליארדים! בואו נשלה כמה דגים מהים ותהיה לנו ארוחה משיעיה!". הם התחילו להתוכח ולצעוק, כולם אמרו שהוא מדבר דברי הבל. איך בדיוק הם ידונו דגים מהים, הרי אפילו חכה אין להם, וגם אם כן אי אפשר לפתוח את החלונות, ויש כל כך הרבה סיבות לטעון שההצעה שלו לא הגיונית בעליל. אבל האיש הזה נחן בכומר שכנוע עמוק, וטען שזה לא כזה מסובך... "נפתח את דלת המטוס, אני אצא ראשון, בוהירות, אחזיק בכנף המטוס, אחרי יד עוד נוסע שיחזיק ברגליים שלי ועוד אחד יחזיק ברגליים שלו, כך נעשה שרשרת אנשית ונגיע עד לאוקיינוס. האיש שיהיה האחרון בשרשרת, יתפוס דג, ימסור אותו לזה שמעליו וכן הלאה, וכן יתפוס עוד דג ועוד דג, ולבסוף נוכל לצבור כמות נאה של דגים...". הנוסעים לא היו רגועים: "חשמע, היה פעם סיפור שדלת של מטוס נפתחה במהלך טיסה וכל הנוסעים עפו החוצה. אתה מציע שאנחנו נתלה על הכנף של המטוס? זה לא הגיוני!". האיש לא נרתע גם משאלות קשות: "שם זה קרה בגלל המהירות הגבוהה של הטיסה. הם לא היו מוכנים לזה, לא ידעו מראש שהם צריכים להחזיק חזק. אנחנו ערוכים ומוכנים. נבקש מהטייס שיוריד את המהירות הטיסה, וגם ינמיך את גובה המטוס עד למטרים בודדים מעל הים...". הנוסעים הבינו שהאיש אולי מציע הצעה לא שגרתית, אבל לפחות הוא היחיד פה שיש לו פתרון. כמובן, הם רעבים מאוד אחרי שכבר עברו כמה שעות טובות מההמראה, והרעיון התחיל למצוא חן בעיניהם. גם הטייס הסכים לשתף פעולה. אט אט הוא האט את המהירות הטיסה והוריד גובה. כשהגיע לגובה של כ-20 מטרים מעל פני הים במהירות של 120 קמ"ש בלבד, הוא נתן להם אור ירוק. דלת המטוס נפתחה, משב אויר חזק מאוד פרץ אל תוך המטוס אבל אף אחד לא עף החוצה. ראשון הדוברים, איש שרידי ובעל כוח רב קפץ החוצה והחזיק בכנף, ואחריו נוסע שחור וגברתן שהחזיק ברגליו. כך הם ירדו בזה אחר זה, עד שהיתה שרשרת של 15 אנשים תלויים זה בזה, והאחרון בשרשרת הודיע להם שהוא מצליח להגיע עם היד אל המים. התכנית עבדה מצוין עד כה, אבל נשאר רק אתגר אחד קטן, לשלות דג מהמים בלי חכה ובלי צלצל, עם ידיים חשופות. כמובן שמדובר באתגר בלתי אפשרי, ולאחר דקות ארוכות של ניסיונות לא מוצלחים החלו החברים בשרשרת לכעוס על האחרון ה"לא יוצלח" שאינו מצליח לתפוס דג. הם החליפו אותו באחד אחר והאיצו בו להזדרז כי בסופו של דבר הכוח שלהם מוגבל. כמה זמן הם יכולים להמשיך ולהיות תלויים בשרשרת הזאת, כשהמטוס נע במהירות של 120 קמ"ש? ירד אחד חדש, עם הרבה מרץ, הוא נסה לתפוס דגים וכמובן גם הוא לא הצליח. האיש הראשון, זה שהחזיק בכנף ושמחתיו היתה תלויה בשרשרת של 15 אנשים השוקלים יחד למעלה מטון, כבר הרגיש את שרידי ידיו בעוצמה רבה. הוא קרא לאלו שמחתיו שיאיצו ב"דייג" לעלות מהר מהר, כי עוד מעט הידיים שלו נשמטות מהכנף ואז הם כולם נופלים אל המים. אבל הדייג לא מהר לותר: "עוד כמה שניות", הוא ענה להם, "אני תיכף תופס דג. לפחות יהיה לנו דג אחד להתחלק בו...". עברה דקה, עברו דקותיים ופתאום הוא מרגיש שהוא תפס משהו. אולי היתה זו ירוקת, אולי שקית שהתגלגלה למרכו האוקיינוס. זה בודאי לא היה דג, אבל הוא מיד צעק "תפסתי דג, אני עולה!". באותו הרגע נשמטו ידיו של העליון מהכנף, הוא כבר לא הצליח

מאמר לפרשת השבוע:

"אברהם הוליד את יצחק" (בראשית כ"ה י"ט).

הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל השתתף פעם בכינוס שנערך להורי תלמידות הסמינרים, ובמהלכו נשאו דברים אנשי חינוך בולטים שהסבירו כיצד יש לנהל בית יהודי, וכיצד להחדיר בילדים את ההשקפה הטהורה. אחרון הדוברים היה הרב שטיינמן: "שמעתי כאן הרבה שיטות ודרכים להצליח בחינוך הילדים", אמר, "אנחנו לא יודעים איזו מהשיטות הללו מוצלחת יותר ומתאימה יותר לכל אחד מהילדים. אבל דבר אחד אני כן יודע", הוסיף, "על פי רוב, אם האבא מתנהג בדרך הנכונה והאמא מתנהגת כמו שצריך, גם הילדים שלהם גדלים ומתחנכים כראוי. כמובן שיש יוצאים מן הכלל, וכל ילד הוא עולם בפני עצמו, אבל בדרך כלל רואים שהילדים צועדים בעקבות ההורים. כשכתוב "אברהם הוליד את יצחק" הוא קודם כל הפך את עצמו לאברהם והיה צדיק בכל דרכיו, ורק כך הוא "הוליד את יצחק", וזה לבן קדוש וטהור כמו יצחק אבינו". יצא לי פעם לנסוע לארצות הברית ולהיות עד למחזה לא נעים, בלשון המעטה. היו שם כמה הורים שטסו יחד עם תינוקות רכים, והנהגה במקרה כזה הוא שאחרי ההמראה מביאים הדיילים עריסה מיוחדת שמתחברת לקיר שלפני המושב של האמא, ובעריסה הזאת היא משכיבה את התינוק. אלא שבאותה טיסה ארע מקרה מצער, ובגלל טעות אנוש חסרה עריסה אחת. אותה האמא שנשארה בלי עריסה לתינוק שלה, היתה כנראה אשה מאוד מפונקת ומאוד קולנית. כשהיא הבינה שהתינוק שלה נשאר בלי עריסה החלה לחולל מהומה של ממש, הרימה את קולה בכעס על אנשי הצוות של המטוס, ודרשה שיחפשו בכל פינה אפשרית כדי להביא לה עריסה כפי שהובטח לה כשרכשה את כרטיס הטיסה. לאחר שהסבירו לה שוב ושוב שאין עוד עריסה במטוס היא השיבה בזעם בלתי נשלט שהיא דורשת שהמטוס יחזור על עקבותיו, ינחת בשדה התעופה, ורק לאחר שיביאו עריסה נוספת ימריא שוב בדרכו לארצות הברית. אנשי הצוות גחכו לשמע ההצעה המוזרה הזאת: "אנחנו כבר למעלה משעה באויר", הם הסבירו לה, "כדי לנחות בחזרה אנחנו נצטרך לשוב במשך שעה, להמתין לחלוץ זמן פנוי לנחיתה, ולאחר מכן לחבר מדרגות, להביא עריסה, להכין את המטוס להמראה נוספת ולהוסיף לו דלק, ורק אז נוכל להמריא שוב. כל הסיפור הזה יגרום לעיכוב של חמש שעות לפחות...". אבל היא לא הסכימה לשמוע "תירוצים של דיילים", והתעקשה שהמטוס ישוב על עקבותיו. הדיילת הראשית נסתה להציע לה הנחה של 20 אחוזים במחיר הכרטיס, הציעו לה להחזיר את כל כספה, אבל היא ממשכה בשלה ודורשת בכל תוקף לקבל את המגיע לה, בזמן שהתינוק שלה צורח וחסר מנוחה בגלל המהומה שהתחולל סביבו... זה הזכיר לי משל נפלא ששמעתי פעם, ושמתאים במיוחד לפרשתנו. ארע פעם שבמהלך טיסה לניו יורק שכחו אנשי הצוות להעלות אוכל על המטוס. הנוסעים ישבו על מקומותיהם, חגרו את חגורות הבטיחות בהתאם להוראות, הטייס המריא, ולאחר חצי שעה חלקו לכולם שתיה כמקובל. רק אחרי כמה שעות טיסה, כשהגיע הזמן לחלק את האוכל, הבינו הדיילים את הטעות המרה: הם שכחו להעלות את האוכל על הטיסה... הנוסעים החלו להתלונן, כמו אותה אמא שהתלוננה בטיסה בה נסעתי בעצמי, אלא שכאן היא היתה לבד אל מול קהל של נוסעים שנסו להרגיע אותה, ובמשל הם היו 370 איש רעבים שכולם פה אחד דרשו את המגיע להם: רוצים ארוחה! גם הדיילים הצטרפו אליהם, ואפילו הטייס התחיל להרגיש את הבטן שלו מאותתת על תחושת רעב ההולכת ומתחזקת... לפתע הציע אחד הנוסעים הצעה

יכול ללמוד. הרב חזר לביתו. והנה רואה אותו תלמידו יושב בגינה וספר בידו, לומד, מה שהרופא אמר שלא לעשות... הוא שאל את הרב למה הוא עובר על ציווי הרופא. הרב ענה לו: "וכי אם הרופא יגיד לי לא לנשום, אני צריך להקשיב בקולו?"...

חלק י"ט

לקחי הקורונה:

עכשיו החלק הלא טוב אצל האדם מתגלה: אדם נמצא בבית. כועס על אשתו. ביום יום הוא לא כועס עליה, אין לו זמן לזה. עכשיו פתאום כן... אדם שאומר: "טרמפ יעזור לנו להלחם נגד אויבנו", עכשיו מה הוא יגיד? "טרמפ תלחם לנו בקורונה"? גם הוא מנסה להלחם ולא מי יודע מה מצליח...

בול חד קצר וקולע:

אדם רע

גאון אחד היה לפני כ-250 שנה. קראו לו הרב אריה לייב גינצבורג זצוק"ל – בעל ה"שאגת אריה". כמעט כל חייו היה עני. יום אחד הוא אמר על עצמו בבדיחותא שהוא "אדם רע". כשהתפלאו על אמירתו, הסביר ש"אדם רע" ראשי תבות: אביון, דל, מך, רש, עני...

אודות פרשת "תולדת":

1. יש לה 106 פסוקים.
2. מתחילה בפרק כ"ה פסוק י"ט.
3. מסתיימת בפרק כ"ח פסוק ט'.

הילולא דצדיקא:

האדמו"ר הרב דב בער שנאורסון מלובביץ' זצוק"ל, ט' כסלו ה'תקפ"ח. הרב איסר זלמן מלצ'ר זצוק"ל – אבן האזל, י' כסלו ה'תשי"ה. הרב שלמה לוריא זצוק"ל – המהרש"ל, י"ב כסלו ה'של"ג/ד.

חידות על פרשת השבוע:

- א. סימן לשופך דמים.
 - ב. מה קנה יעקב מעשו?
 - ג. מקום מגוריו של אבימלך.
 - ד. מהדברים שנתנו ליעקב בברכות.
 - ה. מילה נרדפת ל-זימן.
 - ו. התפלל.
 - ז. הזמן שבו כהו עיני יצחק.
 - ח. ההפך מעשיר.
 - ט. במה התברכו גם יעקב וגם עשו?
 - י. אשת עשו.
 - כ. למה נמשלו ישראל?
 - ל. התשלום עבור הבכורה.
 - מ. מה מצא יצחק בהיותו בגרר?
 - נ. שם נרדף ל-מרק.
 - ס. מה עשו הפלישתים לבארות שחפר אברהם?
 - ע. שם שקרא יצחק לבאר שחפר.
 - פ. איפה גרו בתואל ולבן?
 - צ. למה דומה טעם הגדי?
 - ק. פסוק בפרשה מפורסם במיוחד אותו אמר יצחק כשבא אליו יעקב להתברך.
 - ר. בגלל מה יצחק הלך לגרר?
 - ש. אחד השמות של הבארות שחפר יצחק.
 - ת. מה פרשת השבוע?
- א. אדמוני.
ב. בכורה.
ג. גרר.
ד. גן.
ה. הקרה.
ו. יעתר.
ז. זקן.
ח. חלק.
ט. טל השמים.
י. יהודית.
כ. כוכבי השמים.
ל. לחם ועדרים.
מ. מאה שערים.
נ. נזיד.
ס. סתימה.
ע. עשק.
פ. פדן ארם.
צ. צבי.
ק. קול קול יעקב והידיים ידי עשו.
ר. רעב.
ש. שטנה.
ת. תולדת.

על פי סדר א'-ב'

להחזיק מעמד ושחרר את אחיותו הרופפת. כמובן שכל ה-15 נפלו אל המים, והאוקיינוס בלע אותם אל קרבו בשקיקה עד שלא נודע כי באו אל קרבו... בודאי אתם תוהים לעצמכם למה אני מספר כזה סיפור שלא היה ולא נברא, ואפילו לא משל היה... איך השרשרת הזאת של אותם פתאים שחשבו כי יצליחו לשלוח דגים מהאוקיינוס קשורה אלינו. אז הדג מהאוקיינוס אולי באמת לא קשור אלינו, אבל השרשרת האנושית קשורה גם קשורה. אנחנו כולנו חלק מאותה שרשרת. כל אחד מאתנו מחזיק ברגליים של אביו שמחזיק ברגליים של אביו וכן כל הדרך במעלה שושלת הדורות, עד אברהם אבינו. "אברהם הוליד את יצחק!" אנחנו כולנו מחזיקים ברגליו של אברהם אבינו על ידי אותה שושלת מופלאה של אבותינו ואבות אבותינו. יתרה מזאת, כל אחד מאתנו הוא החוליה שבה מחזיקים הדורות שיבואו אחריו. הילדים שלנו, הנכדים, הננינים! כולם קשורים באותו קשר עתיק יומין באברהם אבינו, ואנחנו החוליה המקשרת. כמה אחריות זה מטיל על כתפיו? אנחנו צריכים להדבק בקשר הזה, להקפיד שיהא מעשה אבות סימן לבנים, לדעת שיש לנו אחריות כבדה, ואנחנו חייבים להמשיך ולהחזיק בכל הכוח בשושלת הקדושה הזאת, כי אם חלילה נרפה את האחיזה שלנו נפול אל האוקיינוס חס וחלילה, ואתנו גם בנינו ורעינו אחרינו.

מסקנה: הלאה! למשיך בדרכי אבותינו!

שבת שלום ומבורך!

על פי מגיד המישרים הרב אליעזר יוטקובסקי שליט"א.

סיפורים לשלחן שבת:

מי ישב לי הנהג?

בהזדמנות מסוימת, לאחר כנס כלשהו, הזדמן לרב משה פינשטיין זצוק"ל והרב יעקב קמינצקי זצוק"ל לצאת יחדיו, בחוץ חכה להם רכב אשר נהגו הוא יהודי עשיר, ועם זאת גם תלמיד חכם. הם החלו להתוכח ביניהם: מי ישב ליד הנהג? זה לא סיפור של: מוישלה ויענקלה (להבדיל מליארדי הבדלות) התוכחו: מי יושב ליד הנהג? ילדים שרבים בזה – זה כי הם חושבים שזה כבוד גדול לשבת ליד הנהג, אולם שני הגאונים, כמובן שלא התוכחו על "מי יקבל יותר כבוד?". הם רבו לא מי יזכה לשבת ליד הנהג, אלא מי יכבד את חברו בזה. אבל גם זה היה תמוה בעיני המקורבים, שכמובן התמלאו תמיהה גדולה על הויכוח המוזר הזה בין שני גדולי ישראל, כאילו שיותר כבוד לשבת ליד הנהג? ואחד מהם העלה תמיהתו בפני גדולי ישראל אלו, לדעת מה ועל מה? וכך הם ענו לו: "לשבת שנינו במושב האחורי לא רצינו, שאז תהיה לנהג הרגשה שהוא משמש כעגלון שלנו ואין מכבודנו לשבת לידו, ולכך לא מן הראוי לשבת שנינו מאחורה, ואם כן חייב שמשוה ישב לידו מפני כבודו, ורק היה בינינו ויכוח מי יורד ראשון, כי הוא לא יכול לשבת ליד הנהג, כי ברגע שירד ישאר הנהג לבד במושב הקדמי, ולכן בררנו בינינו מי יורד שני, ואז הוחלט שהוא ישב ליד הנהג, כך תמיד ישב משהו ליד הנהג". אולם סיפור תמים ופשוט, אבל תבינו את העוצמה. מי שלא קלט – שיקרא את הסיפור 101 פעמים, ואז יבין. ואם גם אז לא – אין לי עוד עצה...

אין כסף? פתרון נהדר!

הרב משה פינשטיין זצוק"ל היה בריתחא דאורייתא בשיבתו "תפארת ירושלים" בניו יורק. אולם זה לא מנע ממנו לקלוט שילד קטן נכנס להיכל הישיבה. "מה קרה?", הוא שאל את הילד, שבכה. "אההמ... אההמ... הרביה בקש להביא כסף לכיתה בשביל לקנות מחברת...". "ו, מה קרה?". "אההמ... אני שכחתי להביא, והרביה לא מסכים לי להכנס לכיתה...". "ר' משה שמע את הסיפור, והביא לו מכסו כסף, שיביא למלמד ויוכל להכנס. אולם הילד התבייש לקבל את הכסף, ולא לקח. ר' משה ראה שהילד מתבייש, קם, הלך לתלמוד תורה שהיה בבנין הישיבה, עלה שלוש קומות, דפק בכיתה, נכנס, הביא למלמד את הכסף, והלך... ככה בלי שום התלהבות..."

אין אויר אלא תורה

הרב יעקב קמינצקי זצוק"ל הלך לרופא לצורך ענין מסוים. הרופא בדק את המצב, ואמר לרב ומלוו שהרב צריך מנוחה טוטאלית, והוא לא

זמני השבת:		שבת פרשת "תולדת":			הזמנים לפי ירושלים עיה"ק תוכב"א.			
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת	צאת הכוכבים	רבנו תם
16:02	16:42	4:39	6:11:30	23/11:25	16:42	18:16	18:16	19:54

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון גניזה. נא לא לקרוא בומן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עלייה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן סוכה בקשי דורון זצוק"ל. לרפואת: מרים בת עליזה. משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. ינתן דוד בן עליזה. הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה שליט"א. להצלחת משפחת למני.